

**חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון והוראת שעה),
התשס"ח-2008***

1. תיקון סעיף 2 בחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002' (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 2 –
- (1) לפני ההגדרה "הרמטכ"ל" יבוא:
- "בית דין צבאי מחוזי", "בית הדין הצבאי לערעורים", "שופט עמית" ו"שופט צבאי-משפטי" – כמשמעותם בחוק השיפוט הצבאי;
- "בית הדין הצבאי לביקורת" – בית דין צבאי שהוקם לפי סעיף 10ג(א);
- "בית הדין הצבאי לערעורי כלואים" – בית דין צבאי שהוקם לפי סעיף 10ד(א);
- "חוק השיפוט הצבאי" – חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955²;
- "יום הכליאה" – יום מתן הוראת כליאה זמנית או יום הוצאת צו כליאה, לפי סעיף 3, לפי המוקדם מביניהם;
- "הממונה" – כל אחד מאלה:
- (1) קצין צבא הגנה לישראל בדרגת אלוף משנה ומעלה, שהרמטכ"ל או ראש אגף המודיעין של צבא הגנה לישראל הסמיכו לכך;
- (2) ראש מחלקת חוקרים בשירות הביטחון הכללי, שראש שירות הביטחון הכללי הסמיכו לכך;
- "מקום כליאה" – כל אחד מאלה:
- (1) מקום שקבע שר הביטחון בצו, לפי הוראות סעיף 3א(ב), לצורך חוק זה;
- (2) בית סוהר כמשמעותו בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971³;
- (3) מקום מעצר כמשמעותו בסעיף 7 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996⁴;
- (4) בית סוהר צבאי כמשמעותו בסעיף 505 לחוק השיפוט הצבאי;
- (5) מקום אחר שנקבע בצו הכליאה או בהוראת הכליאה הזמנית;
- (2) במקום ההגדרה "כלוא" יבוא:
- "כלוא" – מי שמוחזק מכוח צו כליאה או מכוח הוראת כליאה זמנית, שהוצאו לפי הוראות חוק זה;
2. במקום סעיף 3 לחוק העיקרי יבוא:
3. "כליאת לוחם בלתי חוקי" (א) היה לקצין בדרגת סרן ומעלה ובתפקיד שקבע הרמטכ"ל, יסוד סביר להניח שאדם שהובא לפניו הוא לוחם בלתי חוקי, רשאי הוא להורות על כליאתו עד לקבלת החלטה בדבר הוצאת צו כליאה (בחוק זה – הוראת כליאה זמנית).

* התקבל בכנסת ביום כ"ז בתמוז התשס"ח (30 ביולי 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 375, מיום י"ב באדר ב' התשס"ח (19 במרס 2008), עמ' 474.

¹ ס"ח התשס"ב, עמ' 192.

² ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459.

⁴ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

(ב) (1) היה לרמטכ"ל יסוד סביר להניח כי כלוא הוא לוחם בלתי חוקי, וכי שחרורו יפגע בביטחון המדינה, רשאי הוא להוציא צו בחתימת ידו, המורה על כליאתו (בחוק זה – צו כליאה), ובלבד שלא יוציא צו כאמור אלא לאחר שניתנה לכלוא הזדמנות להשמיע את טענותיו לפני קצין בדרגת סגן אלוף ומעלה שיסמיך הרמטכ"ל לעניין זה.

(2) צו כליאה יכול את הטעמים לכליאה וזאת בלי לפגוע בצורכי ביטחון המדינה.

(3) צו כליאה יכול שיינתן שלא במעמד הכלוא, אך הוא יובא לידיעתו במועד מוקדם ככל האפשר.

(ג) לא הוצא צו כליאה בתוך 96 שעות מעת שניתנה הוראת הכליאה הזמנית או החליט הרמטכ"ל שלא להוציא צו כליאה אף לפני תום 96 השעות האמורות, ישוחרר הכלוא, אלא אם כן קיימת עילה אחרת למעצרו לפי כל דין.

הוספת סעיף 33

3. אחרי סעיף 3 לחוק העיקרי יבוא:

"החוקה במקום 33. (א) לוחם בלתי חוקי שהוצא נגדו צו כליאה או שניתנה לכליאה

לגביו הוראת כליאה זמנית, יוחזק במקום כליאה, ואולם לא יוחזק לוחם בלתי חוקי במקום כליאה כאמור בפסקה (5) להגדרה "מקום כליאה" לתקופה העולה על 14 ימים.

(ב) שר הביטחון רשאי לקבוע, בצו, מקום כליאה לצורך חוק זה."

תיקון סעיף 5

4. בסעיף 5 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "מיום מתן צו הכליאה" יבוא "מיום הכליאה";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) כלוא שהובא לפני שופט כאמור בסעיף קטן (א) בעת שנמנעה ממנו פגישה עם עורך דין, יובא לפני השופט בשנית בסמוך לאחר שהחליט הממונה או בית המשפט, לפי העניין, כי אין למנוע עוד מהכלוא להיפגש עם עורך דין, בהתאם להוראות סעיף 6, אם ביקש זאת הכלוא או עורך דינו";

(3) בסעיף קטן (ב), במקום "מיום מתן צו הכליאה" יבוא "מיום הכליאה".

תיקון סעיף 6

5. בסעיף 6 לחוק העיקרי –

(1) במקום כותרת השוליים יבוא "פגישה עם עורך דין וייצוג הכלוא";

(2) בסעיף קטן (א), במקום הסיפה החל במילים "אך לא יאוחר משבעה ימים" יבוא "אך לא יאוחר מתום שבעה ימים מיום הכליאה";

(3) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) הממונה רשאי להורות שכלוא לא ייפגש עם עורך דין בתוך פרק הזמן האמור בסעיף קטן (א), אלא במועד מאוחר יותר, אם סבר שהדבר דרוש למניעת פגיעה בביטחון המדינה או כדי לשמור על חיי אדם, ובלבד שהפגישה לא תידחה מעבר לעשרה ימים מיום הכליאה; החלטת הממונה לפי סעיף קטן זה תהיה מנומקת ובכתב, והכלוא רשאי לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי, שידון בערעור בדין יחיד.

(2א) שופט בית המשפט המחוזי רשאי, לפי בקשה שהוגשה לו באישור היועץ המשפטי לממשלה, להורות שכלוא לא ייפגש עם עורך דין, או להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (א1), אם מצא כי התקיימה עילה מהעילות האמורות בסעיף הקטן האמור, ובלבד שסך כל תקופות הדחיה של פגישת הכלוא עם עורך דין לא יעלו על 21 ימים מיום הכליאה.

(3א) על החלטות בית המשפט המחוזי לפי סעיפים קטנים (א1) או (2א) ניתן לערער לפני בית המשפט העליון, שידון בערעור בדן יחיד.

(4א) החליט בית המשפט המחוזי לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף קטן (א1) או דחה בקשה שהוגשה לפי סעיף קטן (2א), והודיע נציג המדינה במעמד מתן ההחלטה כי בכוונת המדינה לערער עליה, רשאי בית המשפט לצוות על השהיית פגישת הכלוא עם עורך דין לתקופה שלא תעלה על 48 שעות לצורך הגשת הערעור; לעניין זה לא יובאו שבתות ומועדים במניין השעות.

(5א) הדיון בערעור או בבקשה לפי סעיפים קטנים (א1) עד (3א) יתנהל במעמד צד אחד בלבד, אלא אם כן ציווה בית המשפט כי הדיון יתקיים בנוכחות הכלוא.

(6א) הודעה על החלטה בדבר דחיית פגישה של כלוא עם עורך דין כאמור בסעיף זה ועל זכותו לערער עליה, תימסר לכלוא בהקדם האפשרי, אלא אם כן הורה הממונה או בית המשפט, לפי העניין, לדחות את מסירת ההודעה לכלוא למועד אחר, אם סבר כי קיים חשש שמסירת ההודעה תסכל את מטרת דחיית הפגישה.

(7א) חדלו להתקיים הטעמים שבשלהם נדחתה הפגישה עם עורך דין, יורשה הכלוא להיפגש עם עורך דין במועד המוקדם האפשרי⁵;

(4) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"ג) ראה שופט בית המשפט המחוזי כי כלוא שהובא לפניו אינו מיוצג, יודיע לו על זכותו לייצוג על ידי עורך דין בהליכים לפי חוק זה, ואם ביקש זאת הכלוא, רשאי בית המשפט למנות לו עורך דין לשם ייצוגו כאמור לפי חוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995"⁵.

6. בסעיף 9(ב) לחוק העיקרי, במקום "מעצרו" יבוא "כליאתו".

7. אחרי סעיף 10 לחוק העיקרי יבוא:

"הכרזה על לחימה 10א. (א) הממשלה רשאית להכריז כי מתקיימות פעולות לחימה בהיקף נרחב, המצריכות תחולה של הוראות החוק המנויות בפסקאות שלהלן, בשינויים המפורטים בהן; הכריזה הממשלה כאמור יחולו הוראות אלה לעניין לוחמים בלתי חוקיים שנכלאו במהלך פעולות הלחימה כאמור:

(1) הסמכויות הנתונות בסעיפים 3 ו-4 לרמטכ"ל, יהיו נתונות לקצין בדרגת תת-אלוף, שהרמטכ"ל הסמיכו לכך;

(2) הסמכויות הנתונות בסעיף 3(ב) לקצין בדרגת סגן אלוף, יהיו נתונות לקצין בדרגת סרן;

(3) בסעיף 3(ב), בכל מקום, במקום "96 שעות" יקראו "7 ימים".

⁵ ס"ח התשנ"ו, עמ' 8.

(ב) הכרזה לפי סעיף קטן (א) תובא, בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-48 שעות מעת שניתנה, לאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת (בסעיף זה – הוועדה); הוועדה רשאית לאשר את ההכרזה, לקצר את תקופתה או לא לאשרה; תוקפה של הכרזה כאמור יפקע כעבור חמישה ימים מיום שניתנה, אם לא אושרה בידי הוועדה קודם לכן; במניין השעות והימים לפי סעיף זה לא יבואו בחשבון שבתות ומועדים.

(ג) תוקפה של הכרזת הממשלה שאושרה לפי סעיף קטן (א) יפקע כעבור שלושה חודשים מיום שניתנה או במועד מוקדם יותר שנקבע בהכרזה או שנקבע באישור הוועדה; הממשלה רשאית, באישור הוועדה כאמור בסעיף קטן (ב), להאריך את תוקפה של ההכרזה מזמן לזמן לתקופות שלא יעלו על שלושה חודשים בכל פעם, כל עוד מתקיימות פעולות לחימה כאמור בסעיף קטן (א) או בתוך 30 ימים לאחר סיומן.

10ב. (א) הכרזת הממשלה כאמור בסעיף 10א ומצא שר המשפטים כי מתקיימות נסיבות מיוחדות שבשלן לא ניתן באופן סביר לקיים הליכים לפני בית המשפט המחוזי או בית המשפט העליון לפי הוראות חוק זה, לרבות בשל קיומן של פעולות לחימה בהיקף נרחב כאמור בסעיף 10א, רשאי הוא להורות, בהסכמת שר הביטחון, כי סעיפים 5 ו-6 יחולו בשינויים המפורטים להלן; בהוראה כאמור יפורטו ככל האפשר היקף הכלואים שלגביהם יחולו השינויים האמורים ומאפייניהם:

הוראה לקיום הליכים לפני בית דין צבאי

(1) הסמכויות הנתונות בסעיפים האמורים לבית המשפט המחוזי, יהיו נתונות לבית הדין הצבאי לביקורת;

(2) הסמכויות הנתונות בסעיפים האמורים לבית המשפט העליון, יהיו נתונות לבית הדין הצבאי לערעורי כלואים;

(3) הסמכויות הנתונות בסעיפים האמורים ליועץ המשפטי לממשלה, יהיו נתונות לפרקליט הצבאי הראשי.

(ב) תוקפה של הוראה לפי סעיף קטן (א) יפקע בתום שלושה חודשים מיום שניתנה או במועד מוקדם יותר שנקבע בה; שר המשפטים רשאי, בהסכמת שר הביטחון, להאריך את תוקפה של ההוראה מזמן לזמן לתקופות שלא יעלו על שלושה חודשים בכל פעם, ובלבד שתקופת תוקפה של ההוראה תסתים לא יאוחר מ-60 ימים מתום תקופת ההכרזה כאמור בסעיף 10א.

(ג) פקע תוקפה של הוראה לפי סעיף קטן (א), לאחר שהחל דיון בבית הדין הצבאי לביקורת או בבית הדין הצבאי לערעורי כלואים, יימשך הדיון לפני אותו בית דין עד לקבלת ההחלטה באותו עניין.

110. (א) מוקם בזה בית דין צבאי לביקורת לצורך הליכים בעניינם של כלואים, כאמור בסעיף 10ב.

(ב) הרמטכ"ל, בהמלצת נשיא בית הדין הצבאי לערעורים, ימנה שופטים לבית הדין הצבאי לביקורת, מבין אלה:

(1) שופטים צבאיים-משפטים של בית דין צבאי מחוזי, לרבות מי שכהנו כשופטים צבאיים-משפטים של בית דין צבאי מחוזי ויצאו לקצבה או פרשו מכהונתם;

(2) שופטים המכהנים בבית משפט צבאי, כהגדרתו בחוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשס"ז-2007⁶.

(ג) הרמטכ"ל, בהמלצת נשיא בית הדין הצבאי לערעורים, ימנה מבין השופטים שמונו כאמור בסעיף קטן (ב), נשיא לבית הדין הצבאי לביקורת.

(ד) בית הדין הצבאי לביקורת ידון בדין יחיד; השופט אשר ידון בעניין פלוני ייקבע בידי נשיא בית הדין הצבאי לביקורת, ובאין קביעה כאמור - לפי סדר שקבע מזמן לזמן נשיא בית הדין הצבאי לביקורת.

110. (א) מוקם בזה בית דין צבאי לערעורי כלואים, לצורך דיון בערעורים על החלטות של בית הדין הצבאי לביקורת.

(ב) הרמטכ"ל, בהמלצת נשיא בית הדין הצבאי לערעורים, ימנה שופטים לבית הדין הצבאי לערעורי כלואים, מבין אלה:

(1) שופטים צבאיים-משפטים של בית הדין הצבאי לערעורים, לרבות שופט עמית;

(2) שופטים צבאיים-משפטים של בית דין צבאי מחוזי, לרבות מי שכהנו כשופטים צבאיים-משפטים של בית דין צבאי מחוזי ויצאו לקצבה או פרשו מכהונתם, הכשירים להתמנות לשופטים צבאיים-משפטים בבית הדין הצבאי לערעורים.

(ג) הרמטכ"ל, בהמלצת נשיא בית הדין הצבאי לערעורים, ימנה מבין השופטים שמונו כאמור בסעיף קטן (ב), נשיא לבית הדין הצבאי לערעורי כלואים.

(ד) בית הדין הצבאי לערעורי כלואים ידון בדין יחיד; השופט אשר ידון בעניין פלוני ייקבע בידי נשיא בית הדין הצבאי לערעורי כלואים, ובאין קביעה כאמור - לפי סדר שקבע מזמן לזמן נשיא בית הדין הצבאי לערעורי כלואים.

8. בסעיף 11 לחוק העיקרי, האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:

תיקון סעיף 11

"(ב) היועץ המשפטי לממשלה רשאי לאצול את סמכותו לפי סעיף 6(א2), לפרקליט המדינה, למשנה לפרקליט המדינה או לפרקליט מחוז."

⁶ ס"ח התשס"ז, עמ' 364.

9. בחוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995⁷, בסעיף 18, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
"א) זכאי לייצוג לפי חוק זה מי שבית המשפט החליט למנות לו סניגור לפי סעיף
(ג) לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002⁸."
10. ההגדרות "בית דין צבאי לביקורת" ו"בית הדין הצבאי לערעורי כלואים", כנוסחן בסעיף
1 לחוק זה, וסעיפים 10א עד 10ד לחוק העיקרי, כנוסחם בסעיף 7 לחוק זה, יעמדו
בתוקפם במשך שנתיים מיום תחילתו של חוק זה.

אהוד ברק
שר הביטחון

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

⁷ ס"ח התשנ"ו, עמ' 8; התשס"ח, עמ' 717.

⁸ ס"ח התשס"ב, עמ' 192.